

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesien ja munien hävittämistä

Hakija

Suomen Sokeri Oy. / Helena Rautakoski

Asia

Lupahakemus kalalokin pesien ja munien hävittämiseen tehdas- ja satama-alueelta Kirkkonummella, Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee poikkeuslupaa rauhoitetun kalalokin (*Larus canus*) munallisten pesien hävittämiseen/siirtämiseen vuosille 2025–2027. Poikkeuslupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Suomen Sokerilla on Uudenmaan Riistakeskuksen lupa (Päätös: 2020 5 000 15375 8) rauhoittamattomien lajien pesimäaikaisesta rauhoitusajasta poikkeamiseen ja uutta lupaa haetaan vuosille 2025–2029. Lupa pitää sisällään kesykyhyhkyjen hävittämisen ampumalla rauhoitusaikana. Kesykyhyhy on pääasiallinen ongelmalintu tehdasalueella käytännössä ympäri vuoden, kalalokit pesimäaikaan.

Tehdasalueella, pääasiallisesti rakennusten katoilla pesivät lokit ovat kalalokkeja. Lupaa haetaan munallisten kalalokin pesien hävittämiseen/siirtämiseen siinä määrin, mitä hygienian turvaamiseksi elintarviketuotannossa on tarpeellista. Arvioitu hävitettävien/siirrettävien pesien määrä on enimmillään 25–30 kpl/vuosi.

Suomen Sokeri Oy valmistaa ja pakkaa erilaisia kuivia ja nestemäisiä sokerituotteita elintarvikkeeksi kuluttajien ja teollisuuden tarpeisiin, sekä valmistaa ja välittää nestemäisiä rehutuotteita. Tehdas ja siihen liittyvät toiminnot (valmistus ja pakkaus, energian tuotanto, talousveden valmistus, jäteveden puhdistus sekä raaka-aineiden ja tuotteiden varastointi ja toimitus) sijaitsevat Kantvikin tehdasalueella, jolla sijaitsevat lisäksi IFF:n tutkimuskeskus, Inkoo Shipping Oy:n operoima Nordic Sugar Oy:n Kantvikin pohjoissatama sekä Kirkkonummen kunnan öljyntorjuntavarikko. Satamassa käsitellään mm. elintarviketeollisuuden raaka-aineita, kuten raakasokeria ja öljykasvien siemeniä.

Suomen Sokerin aidattu tehdasalue on pinta-alaltaan n. 40 ha (kartta toimitettu liitteenä). Etelässä ja osittain myös idässä varsinainen tehdasalue rajoittuu Strömsbyn lahteen. Luoteessa tehdasalue rajoittuu Apetit Kasviöljy Oy:n Kantvikin tehdasalueeseen, jonka eteläosassa sijaitsee Apetit Oy:n kasviöljyä ja valkuaisrehupuristetta valmistava tehdas. Suomen Sokerin tuotanto- ja varastointitoimintoja on useassa eri rakennuksessa eri puolilla tehdasaluetta. Lisäksi osa toiminnoista, kuten raakasokerin siirto satamasta varastosiloihin ja edelleen tuotantoon, elintarvike- ja rehutuotteiden bulk -lastaukset ja kuljetuslavojen välivarastointi tapahtuvat osittain ulkotiloissa.

Tehdasalueella on erittäin haastavat olosuhteet. Itse tehdasalue on suuri ja meren läheisyys tuo omat haasteensa lintujen torjuntaan kesäaikana. Päärakennuksia on 6

pienen alueen sisällä. Rakennusten tasakatoilla on tuhansia neliöitä suojattua, auringon lämmittämää pesimätilaa.

Näiden lisäksi alueella on laakasiilot, jätevesilaitos ja sataman alueella olevat tuotevarastot. Myös vieressä sijaitseva Apetit Kasviöljy Oy luo omat haasteensa etenkin sataman osalta. Apetitin käyttämät öljysiemenraaka-aineet tuodaan laivalla satamaan ja kuljetetaan sieltä kuorma-autoilla eteenpäin. Purun yhteydessä maahan päättyy aina jonkin verran mm. rapsia lintujen ja jyrsijöiden syötäväksi. Ohjeistukset on laadittu satama-alueen siivoukselle laivausten jälkeen ja siisteyttä valvotaan, mutta kaikkia öljykasvien siemeniä ei koskaan saada siivottua pois satamalaiturilta.

Suomen Sokeri ei varastoi ulkotiloissa raaka-aineita tai tuotteita vaan kaikki on suljetuissa tiloissa, joihin lintujen, hyönteisten ja jyrsijöiden pääsy pyritään ehkäisemään kattavalla tuholaistorjuntajärjestelmällä. Linnut eivät ole ongelmana sisätiloissa vaan ulkoalueilla. Lintujen pääsy sisälle tehdas- ja varastorakennuksiin on ensisijaisesti pyritty estämään avattavien ikkunoiden verkottamisella sekä ovien kiinnipitämisellä aina, kun se toiminnan kannalta on mahdollista. Lähes kaikki tehdasrakennuksen ikkunat on verkotettu ja verkottomat ikkunat on suljettu siten, ettei niitä voida avata. Ovia pidetään auki vain niistä kuljettaessa, mutta koska pääosa liikenteestä on trukkiliiikennettä, ei oviverhoja ole katsottu käytännölliseksi ratkaisuksi. Suurin osa ovista sulkeutuu automaattisesti määrätyn ajan kuluttua.

Tehokkaalla jyrsijätorjunnalla vähennetään lintujen houkuttelua rakennusten läheisyyteen. Suomen Sokeri on tehnyt viime vuosina huomattavia investointeja hygieniariskien ehkäisemiseksi lintujen osalta sekä päivittänyt hygieniaohteistuksia. On tehty mm. mittavia verkotuksia ja piikityksiä riskialueilla, kuten tuotteiden bulk-lastausalueilla. Tällä toiminnalla pyritään ehkäisemään lintujen pesintä ja oleilu riskialueilla, ja samalla eliminoimaan ulosteiden aiheuttamaa kontaminaatoriskiä. Koska tehdasalue on laaja ja rakennuksia useita, ei kaikkia riskikohteita kuitenkaan voi piikittää ja verkottaa, eikä kyseinen toiminta ole järkevää eikä mahdollistakaan etenkään valtavilla kattoalueilla.

Suuri määrä kalalokkeja pesii vuosittain pääasiallisesti tehdas- ja toimistorakennusten katoilla, ja lennellessään ulostavat kesän aikana pihoille ja kulkureiteille, joissa on paljon ajoneuvo- ja henkilöliikennettä. Lintujen ulosteiden likaamalla kulkureiteillä on suora vaikutus elintarvikeyrityksen imagoon, mikäli vieraat kävelevät lintujen ulosteiden likaamaa kulkureittiä pitkin vierailulle elintarviketehtaaseen. Maassa olevat ulosteet muodostavat hygieniariskin ulosteiden päätyessä sisätiloihin kengän pohjissa ja trukkien renkaissa, ja lisää mm. salmonellariskiä tuotteissa.

Lokkien pesintä oli lisääntynyt vuosi vuodelta ja 2015 sen todettiin olevan ongelma. Tästä syystä hakija haki poikkeuslupaa seuraavalle vuodelle lajin harventamiseen pesimäaikana. Hakija onnistui vähentämään pesintää vuosina 2016–2019. Hakija ei saanut enää lupaa munallisten pesien hävittämiseen vuosille 2020 ja 2021. Tällä oli negatiivinen vaikutus pesinnän hillintään ja hakijan mukaan tehdasalueella jouduttiin lähes samaan ongelmalliseen tilanteeseen kuin vuonna 2015. Kalalokkien pesintä lisääntyi ja samalla myös ulostehaitat ja kontaminaatoriskit sekä työturvallisuusriskit.

Vuosina 2022–2024 päästiin jälleen siedettävälle tasolle kalalokkien suhteen. Toimistorakennuksen katolla oleva äänikarkotin ja samanaikaisesti munallisten kalalokin pesien poisto touko-kesäkuussa katoilta on vähentänyt huomattavasti kalalokkien pesintää ja sen seurauksena ulosteiden määrää alueella.

Hakija tekee Rentokilin kanssa tiivistä yhteistyötä tuholaistorjunnan tiimoilta ja he ovat esitelleet käytössä olevia lintujen torjuntaan liittyviä menetelmiä/laitteita. Usein nämä menetelmät mm. äänet ja lasersäteet ovat käytössä pääasiallisesti maissa, joissa ei ole

Suomen kaltaisia haastavia sääolosuhteita, ja myös testit on tehty usein tällaisissa maissa. Laitteet ovat myös usein käytössä mm. pelloilla, mitkä ovat pääasiallisesti tasamaata. Lähes kaikki katot ovat eri korkeuksilla ja yhdellä katolla saattaa olla vielä rakenteita eri korkeuksilla, joten sekä laserin että äänikarkottimen tehoalue on hyvin rajattua. Äänitehosteet on todettu tietyissä paikoissa hyväksi, joskin linnut ilmeisesti tottuvat niihin melko nopeasti. Suomen Sokerin tehdasalueella lähes jatkuva merituuli pienentäisi todennäköisesti äänipelotteen tehoa, kuten myös katoilla olevat rakenteisiin liittyvät korkeuserotkin. Linnut tottuvat kokemusten mukaan myös hyvin nopeasti paikoillaan oleviin liehuviin pelottimiin.

Toimistorakennuksen katolla on Rentokilin kautta vuokrattu Bird Alert -äänikarkotin. Laitteen toimintaa on testauksen jälkeen säädetty Rentokilin toimesta ja eri säädöillä on saatu kohtuullisella menestyksellä estettyä kalalokkien pesintä kyseisellä katolla. Ikävä kyllä katon reunoilla olevat korokkeet estävät sen, että ääni pääsisi vapaasti kulkemaan katolla. Äänikarkottimen hinta/hyötysuhde ei ole kovinkaan kannattava, koska laitteesta joudutaan maksamaan vuokraa 12 kk/v ja laite on käytössä vain n. 4 kk/v. Tämä on osittain syynä sille, miksi laitteita ei kannata hankkia jokaiselle katolle. Laitteella on myös ympäristövaikutuksia. Ääni kuuluu selkeästi rakennuksen sisälle ja hakija joutui poistamaan satamassa olleen äänikarkottimen käytöstä ympäristövalituksen vuoksi.

Tuholaistorjuntayrityksen mukaan, mikäli lintukanta alueella kasvaa merkittävästi, on kannan rajoittaminen lintujen pesiä hävittämällä/siirtämällä ainoa tehokas tapa pienentää tuoteturvallisuusriskiä. Kesän 2020 ja 2021 alussa hakija poisti poikkeusluvalla katoilta tyhjiä pesiä, mutta tilalle ilmestyi aina uusia pesiä eikä vaikutus näin ollen ollut toivottu lintujen aiheuttamien riskien vähentämiseen.

Euroopan Unionin yleinen elintarvikehygieniasetus (852/2004) edellyttää toimijan huolehtivan tuhoeläinten torjunnasta siten, ettei elintarviketurvallisuus vaarannu. Espoon seudun ympäristöterveys edellyttää tämän asetuksen noudattamista kaikessa elintarvikehuoneistotoiminnassa. Hakemuksen liitteenä on toimitettu hygieenikkoeläinlääkärin lausunto.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitystapojen ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään sekä pesien ja munien hävittämiseen seuraavin ehdoin:

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2027 asti Suomen Sokeri Oy:n tehdas- ja satama-alueella Kirkkonummella paikoissa, joissa pesivät kalalokit voivat aiheuttaa hygieniariskejä ja vaaratilanteita ihmisille.
- 2 Pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua

usein lokkeja karkottaen, pesinnän estämiseen voi käyttää pressuesteitä, tuligeelejä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijojä tai tekokäärmeitä. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.

- 3 Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kalalokin rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät.
- 4 Hakijan tulee 21.4.2025 mennessä hävittää kaikki mahdollisesti jo munitut kalalokin munat 1. ehdon mukaisista paikoista. Tämän jälkeen ja tulevina vuosina kalalokin munia saa hävittää enintään kaksikymmentäviisi (25) vuodessa. Pesiä, joissa on poikasia, ei saa hävittää.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehdojen noudattamista yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2082/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä hävitettyjen pesien ja munien määrä sekä toimenpiteiden ajankohdat tapauskohtaisesti (montako pesää ja munaa on hävitetty minäkin päivänä). Lisäksi on raportoitava käytetyistä pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteistä sekä niiden ja pesien hävittämisen vaikutuksesta kalalokin pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toimien vaikutusta kalalokkien aiheuttamiin ongelmiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalalokkien aggressiivisesta pesien puolustamisesta ja ulostuksesta aiheutuu vaaraa ja terveysriski tehdasalueella työskenteleville henkilöille sekä valmistettavilla ja kuljetettavilla elintarviketeollisuuden tuotteille. Tästä syystä kalalokkien pesinnän estäminen alueella on perusteltua, eikä tähän ole käytännössä osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ensisijaisesti pesinnän ennaltaehkäiseminen ja pesimään asettumisen häiritseminen, ja toissijaisesti rakenteilla olevien ja jo rakennettujen pesien hävittäminen.

Hakija on kokeillut alueella monipuolisesti erilaisia karkotusmenetelmiä, ja niiden ylläpitoa ja kehittämistä tulee lupaehdojen mukaisesti jatkaa. Kohteen laajuuden takia esimerkiksi kattojen täysi piikittäminen tai verkottaminen ei ole kohtuullista, mutta ennaltaehkäisyä tulee käyttää laajasti keskittyen sellaisiin kohtiin katoilla, joissa pesivien kalalokkien aiheuttama turvallisuus- ja terveysriski on akuutein. Erityisesti poistettujen pesien ja pesäaihioiden paikalle voidaan asentaa pelotteita, jotka estävät kalalokin välittömän palaamisen ja munimisen pesän poiston jälkeen.

Aiempien poikkeuslupien raporttien mukaan pesien siirtäminen on ollut vuosina 2020–2024 mahdotonta ottaen huomioon pesien sijainti ja työturvallisuuden turvaaminen, joten enää ei ole nähty tarpeelliseksi edellyttää siirtämisen kokeilemista. Ehtojen mukaisesti pesiä saa hävittää vain sellaisista paikoista, joissa pesivät kalalokit voivat aiheuttaa hygieniariskejä tai vaaratilanteita ihmisille. Toimenpiteitä suorittaessa tuleekin arvioida, missä paikoissa riskit todella konkretisoituvat ja missä ei. Alueen laajuus huomioon ottaen katoille pitäisi jäädä paikkoja, joissa kalalokit voivat jatkossakin pesiä.

Vuosina 2020–2021 poikkeuslupa VARELY/5676/2019 salli ainoastaan tyhjien pesien hävittämisen, ja niitä hävitettiin vuosittain 15–20. Vuosittain havaittiin myös 15–20

munallista pesää, joita ei voitu poistaa. Myöhempi poikkeuslupa VARELY/1410/2022 sisälsi munallisten pesien hävittämisen, ja sen käytöstä on raportoitu seuraavasti:

Vuonna 2022 hävitettiin 10 pesää (5 tyhjää, 5 munallista) ja 13 munaa.

Vuonna 2023 hävitettiin 22 pesää (8 tyhjää, 14 munallista) ja 28 munaa.

Vuonna 2024 hävitettiin 22 pesää (2 tyhjää, 20 munallista) ja 35 munaa.

Hävitettävien pesien määrää ei nähdä aiheelliseksi rajoittaa, jotta pesintä saadaan keskeytettyä sen alkuvaiheessa ja linnut saadaan ohjattua muualle pesimään. Kun pesät hävitetään jo pesänrakennusvaiheessa eikä linnuilla ole pesissä munia puolustettavanaan, saadaan vähennettyä tehokkaasti myös lintujen aggressiivista käytöstä alueella liikkuvia ihmisiä kohtaan.

Koska lupaa myönnettäessä kalalokkien pesintä on jo voinut alkaa, tulee viikon aikana hävittää mahdollisesti munitut munat paikoista, joissa pesivät kalalokit voivat aiheuttaa hygieniariskejä ja vaaratilanteita ihmisille. Sen jälkeen ja tulevina vuosina hävitettävien munien määrä rajoitetaan kahteenkymmeneenviiteen. Vuosina 2023 ja 2024 munia on hävitetty yli 25, mutta samalla on raportoitu, että pesissä on ollut pääsääntöisesti 2–3 munaa. Kalalokit munivat yhden munan keskimäärin kahden vuorokauden välein, vaihteluvälin ollessa 1–3 päivää. Lisäksi pesiä on aiemmin hävitetty enimmillään 22 vuodessa ja hakemuksen mukaan hävitettäviä pesiä olisi enimmillään 25–30, joten lupa mahdollistaa pesien hävittämisen siinä vaiheessa, kun niissä on vain yksi muna. Tämän perusteella kattokierroksia tihentämällä voidaan jatkossa välttää tarve hävittää useampia munia.

Lupa on myönnetty pesimäkauden 2027 loppuun saakka. Pesimäajan ulkopuolella tehtävät kalalokin pesien poistot ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet eivät edellytä poikkeuslupaa, joten niitä voidaan jatkaa myös poikkeusluvan päättymisen jälkeen.

Luvan mukainen pesinnän estäminen ja pesien hävittäminen ei heikennä kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä lajin kanta alueella on elinvoimainen. Pesinnän estämisen painopisteen ollessa pesinnän alkuvaiheessa, osa häirityistä linnuista ohjautuu todennäköisesti muualle pesimään, mikä pienentää toimenpiteiden vaikutusta alueen kalalokkipopulaation pesimämenestykseen. Lisäksi lupa ei oikeuta kalalokkien vahingoittamiseen tai sellaisten pesien hävittämiseen, joissa on poikasia.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Onnistunut pesinnän ehkäisy edellyttää toimenpiteiden aloittamista pesinnän alussa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttaman turvallisuus- ja hygieniariskin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.lansi-uusimaa@poliisi.fi
Kirkkonummi kirkkonummen.kunta@kirkkonummi.fi
Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry. info@tapiolary.com
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi
SLL Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry. uusimaa@sll.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/2082/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2082/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 14.04.2025 08:39

Ratkaisija Aalto Tapio 14.04.2025 08:42

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.